

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd bidrar till måluppfyllelsen genom utvecklingen av området vid Telefonplan, genom utvecklingen av e-tjänster, samarbetet med jobbtorgen samt genom att i allt väsentligt uppfylla miljömålen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

● Uppfylls helt

Förvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att tillsammans med Stockholm Business region, kulturförvaltningen och lokala aktörer delat i utvecklingen av området vid Telefonplan med fokus på utvecklingen av kreativa näringar. Aktivitetsplanen beräknas kunna genomföras under året.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i □ konkurrens (alla nämnder) ● Uppfylls helt			30 %	30 %	2009

Kommentar: Nämnden har uppmärksammat uppmaningen att utveckla arbetet för en ökad konkurrensutsättning och vidta aktiviteter som stöder detta.

Nämnden arbetar nu med en översyn och omstrukturering av vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen. Nämnden kommer att fortsätta konkurrensutsättningen för vård- och omsorgsboenden för äldre, i enlighet med aktivitetsplan för 2009, så snart omstruktureringen av dessa boenden inom stadsdelen är klart. Omstruktureringen är till viss del styrd av stadens utredning om äldreboendeplanering. I dagsläget drivs ca 20 % av platserna i vård- och omsorgsboende i egen regi.

Förvaltningen håller på att gå igenom lokalerna i befintliga gruppboendestäder för att se till att de uppfyller de krav som finns vad gäller bl.a. gemensamhetsutrymmen. Nämnden har nyligen fått kritik från länsstyrelsen för att gemensamhetsutrymmena är otillräckliga i några av grupp- och serviceboendestäderna. Innan konkurrensutsättning kan ske måste dessa brister åtgärdas, annars kommer inte någon entreprenör att få tillstånd från länsstyrelsen att driva verksamheterna ifråga.

NÄMNDMÅL:**E-tjänster ska utvecklas för medborgare och andra brukare**

● Uppfylls helt

Förvaltningen arbetar med att utveckla e-tjänster, främst inom äldreomsorgen.

NÄMNDMÅL:**Nämnden ska bidra till att Stockholm ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad**

● Uppfylls helt

Förvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att tillsammans med Stockholm Business region, kulturförvaltningen och lokala aktörer delat i utvecklingen av området vid Telefonplan med fokus på utvecklingen av kreativa näringar. Aktivitetsplanen beräknas kunna genomföras under året.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Genomföra de upphandlingar som anges i aktivitetsplanen.	2008-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Aktivitetsplanen för konkurrensutsättning bedöms kunna genomföras under året.			
● Medarbetarna ska stimuleras till avknoppning genom att erbjudas starta eget kurs. Utbildning sker genom intranätet.	2008-01-01	2009-12-31	
● Stadsdelsförvaltningen har en utsedd kontaktperson gällande avknoppning	2008-10-22	2009-12-31	
● Översyn och omstrukturering av vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen.	2009-04-30	2009-12-31	
Kommentar: Staden har beslutat om projekteringsmedel för ombyggnaden vid Axelsbergs servicehus, där en servicehuskropp, hus 41, planeras att bygga om till vård- och omsorgsboende. Projekteringsarbetet har påbörjats i samverkan med fastighetsägaren Micasa.			
● Översyn av gruppboendestäder	2009-04-30	2009-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.2 Jobb istället för bidrag**

● Uppfylles helt

Alla arbetslösa bidragssökande hänvisas till jobbtorg. Hur utfallet blir av detta är svårt att prognostisera eftersom antalet lediga arbeten hänger samman med konjunkturen.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel personer beroende av ● ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,1 %	3 %	3 %	3,5 %	Tertial 1 2009

Kommentar: Andelen personer med ekonomiskt bistånd ligger på en fortsatt låg nivå jämfört med genomsnittet för staden (som är 2,4%). Antalet unga bidragstagare har dock ökat.

Andel personer i procent som har ett långvarigt beroende av ● ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna bidragstagare	50,1 %	50 %	50 %	62 %	Tertial 1 2009
--	--------	------	------	------	----------------

Kommentar: Andelen personer med långvarigt bidragsberoende har inte förändrats utan ligger på samma nivå som tidigare. I gruppen finns många personer som har missbruk och psykisk ohälsa och som därför står långt från arbetsmarknaden. Genom samarbete med jobbtorg, läkare, försäkringskassa m.fl. stöttar förvaltningen dessa personer till att finna egen försörjning. Under hösten 2009 kommer en noggrann kartläggning att göras av dem som haft ekonomiskt bistånd mer än fem år för att se vilka ytterligare insatser som kan vara aktuella.

Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som ● Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder)	10	60	60 st	1 400 st	Tertial 1 2009
--	----	----	-------	----------	----------------

Kommentar: Hittills har endast 10 praktikanter erbjudits stadsdelsförvaltningens verksamheter.

Andel barn som lever i familjer som är ● beroende av ekonomiskt bistånd	1,7 %	2 %	2 %	6,0 %	Tertial 1 2009
--	-------	-----	-----	-------	----------------

Kommentar: Antalet barnfamiljer som behöver ekonomiskt bistånd är relativt lågt i stadsdelen, troligen på grund av att det finns relativt få lägenheter i området som är tillräckligt stora för barnfamiljer.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel flyktingar som är självförsörjande efter introduktion ● exkl. flyktingar som flyttat till annan kommun	0 %	50 %	50 %	50 %	Tertial 1 2009

Kommentar:

Under perioden från januari till och med april 2009 har två hushåll avslutat sin introduktion. Inget av dem är självförsörjande vid introduktionens slut. Det ena hushållet består av en 18-årig kvinna som studerar på ungdomsgymnasiet och inte har föräldrar i landet, det andra av en ensamstående mamma som uppbär föräldrapenning.

Under resten av året beräknas ytterligare 13 personer avsluta sin introduktion. Av dessa bedöms några ha svårt att bli självförsörjande på grund av t.ex. funktionsnedsättning eller analfabetism, andra på grund av att de bor på Elektravägen där de höga hyrorna kan vara svåra att klara även med arbetsinkomst. Av de flyktingar som nu är aktuella för introduktionsersättning bedöms därför högst hälften ha förutsättningar för att kunna bli självförsörjande efter introduktionen.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utarbeta rutiner för att stävja felaktiga ● utbetalningar av ekonomiskt bistånd	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar: Två handläggare arbetar med felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd (FUT) och ingår i stadens nätverk för detta arbete. Enheten för ekonomiskt bistånd har rutiner och kontroller för att motverka felaktiga utbetalningar.

Gemensamt med Jobbtorg Stockholm och ● försäkringskassan ta fram metoder för bedömning av arbetsförmåga hos individen	2009-01-01	2009-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: I det löpande arbetet har enheten för ekonomiskt bistånd ett nära och kontinuerligt samarbete både med jobbtorg och försäkringskassan vad gäller insatser för den enskilde. Vad gäller att ta fram metoder förutsätter förvaltningen att det görs genom central samverkan mellan parterna så att det säkerställas att bedömningar görs på samma sätt över hela staden.

Stadsdelsnämnderna ska minska behovet av ● och förkorta tiden för bidrag genom individuella lösningar och tidiga insatser	2008-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Alla arbetsföra bidragstagare får snabbt en tid på jobbtorg för en individuell jobbplan. Socialsekreteraren följer sedan upp den individuella jobbplanen med coach och sökande. Uppföljningen har underlättats betydligt genom jobbtorget flytt till Telefonplan. Bidragssökande med rehabiliteringsbehov har haft individuella arbetsplaner där det har framgått vilken insats personen behöver för att snabbast komma ut i egen försörjning.

NÄMNDMÅL:**Behovet av ekonomiskt bistånd ska minska och bidragstiden förkortas**

● Uppfylls helt

Behovet av ekonomiskt bistånd ligger fortfarande på en låg nivå jämfört med staden i övrigt, men kan förväntas öka i takt med att fler blir arbetslösa eller utförsäkrade från försäkringskassan.

Under hösten kommer kartläggning att ske av personer som varit långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd för att se hur de kan få egen försörjning.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

● Alla nyanlända flyktingar ska ha en introduktionsplan.

2009-01-01

2009-12-31

Kommentar: Alla nyanlända flyktingar har en individuell introduktionsplan som kontinuerligt följs upp av handläggaren tillsammans med deltagaren. Introduktionsplanen ligger också till grund för utbetalningen av introduktionsersättning. Om den sökande inte följer sin planering påverkar det rätten till introduktionsersättning.

● Kartläggning ska göras av hushåll som varit beroende av ekonomiskt bistånd mer än fem år.

2009-01-01

2009-12-31

Kommentar: Förvaltningen håller på att göra en plan för kartläggningen som ska genomföras efter sommaren.

● Hembesök ska göras hos dem som ansöker om ekonomiskt bistånd och bor i andra hand eller är inneboende.

2009-01-01

2009-12-31

Kommentar: Hembesök genomförs kontinuerligt vid tveksamhet om boende eller hushållssammansättning.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas**

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att miljömålen i huvudsak kommer att uppnås. Förvaltningen arbetar fortlöpande med att utveckla miljöarbetet ytterligare vad gäller källsortering, inköp av ekologisk mat, upphandling och minskad elförbrukning. Prioriterade områden för 2009 är miljöbilar och förnyelsebara drivmedel där utvecklingen går något långsammare. Andelen miljöbilar är svår att påverka då förvaltningen är bunden av hyresavtal för vissa bilar. Vid nytecknande av avtal väljer förvaltningen miljöbilar. Förvaltningen har också antagit en resepolicy för att bidra till minskade utsläpp. Under våren har miljöutbildning hållits för samtliga chefer i förvaltningen, ytterligare insatser i form av utbildning och information kommer att genomföras under året, med fokus på förnyelsebara drivmedel.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon ♦ exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder)	64,29 %	71,4 %	70 %	100 %	Apr 2009

Kommentar: Stadsdelen har totalt 14 fordon, varav 9 miljöbilar (64,29 %). Årsmålet har justerats från 62,5 % år 2008 till 70 % år 2009. Förvaltningen ska vid förnyelse/upprättande av leasingavtal och vid inköp av nya bilar endast välja miljöbilar för att öka andelen miljöbilar. Detta för att möta stadens mål om 100 % andel miljöbilar år 2010 som beräknas kunna uppfyllas.

Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och □ städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder)	100 %	tas fram 2009	2009
--	-------	---------------	------

● Uppfylls helt

Kommentar: Under 2009 genomför förvaltningen upphandling av städtjänster i vilka miljökrav ställs på kemikalier etc. I övrigt sker alla upphandlingar av varor som ingår i miljömålet centralt i staden.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av ☐ totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder) ● Uppfylls helt			20 %	öka	Halvår 1 2009
Kommentar: Förvaltningen bedömer att nämndens årsmål kommer att uppnås.					
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade ☐ etanol- och fordonsgas (alla nämnder) ■ Uppfylls inte			85 %	85 %	Halvår 1 2009
Kommentar: Risk för att målet om andelen förnyelsebara drivmedel inte uppnås föreligger. Förvaltningen kommer i sitt arbete för att uppnå miljömålen genomföra ytterligare information och utbildning till enhetschefer angående förnyelsebara drivmedel under året.					
Andel av verksamheter som har ett systematiskt ☐ arbete för effektiva resor och transporter (alla nämnder) ● Uppfylls helt			100 %	100 %	2009
Kommentar: Förvaltningsledningen har antagit en resepolicy som gäller för hela förvaltningen för de resor som görs i tjänsten. Samtliga enheter följer policyn. I övrigt gäller att beställningar av varor och tjänster från verksamheterna görs vid så få tillfällen som möjligt och samordnas där det går för att begränsa antalet transporter. Resor förekommer i mycket begränsad omfattning.					
Elförbrukning (alla nämnder) ☐ ● Uppfylls helt			10 100 000 kWh	tas fram 2009	2009
Kommentar: Förvaltningen bedömer att nämndens årsmål kommer att uppnås. Under året genomförs en översyn över säkringsnivåerna på förvaltningens samtliga elabonnemang i avsikt att nå mer anpassade nivåer och sänka elförbrukningen.					
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut ☐ förpackningar och papper (alla nämnder) ● Uppfylls helt			100 %	100 %	2009
Kommentar: Förvaltningen bedömer att nämndens årsmål kommer att uppnås.					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens fordon som använder dubbade däck (alla nämnder)			0 %	tas fram 2009	2009
☐ Uppfylls helt					

Kommentar: Nämnden har som årsmål att inga dubbade däck ska användas på förvaltningens fordon. Förvaltningen bedömer att målet kommer att uppnås.

Andel av stadens storkök eller storhushåll i stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling			100 %	20 %	2009
☐ Uppfylls helt					

Kommentar: Förvaltningen har under våren informerat enhetscheferna angående utsorteringa av matavfall. Nämndens mål bedöms kunna uppfyllas för 2009. Som enda reservation finns risken att någon enhet inte har det utrymmesmässiga förutsättningarna som krävs för förvaring av matavfall före avhämtning.

NÄMNDMÅL:

Verksamheterna ska bedrivas med lägsta möjliga miljöbelastning

☒ Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att miljömålen i huvudsak kommer uppnås med undantag för utvecklingen av andel miljöbilar och förnyelsebara drivmedel som är något svag. Förvaltningen har antagit en resepolicy för resor som görs inom tjänsten samt genomfört miljöutbildning för alla avdelnings- och enhetschefer. Ytterligare informationsinsatser kommer att genomföras under året med fokus på förnyelsebara drivmedel.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Inköp av ekologiskt kaffe och mjölk ska vara genomförda i alla verksamheter. Kommentar: De enheter som själva råder över inköp av kaffe och mjölk väljer ekologiska produkter.	2008-01-01	2009-12-31	
Kontakta befintliga leverantörer i syfte att få särredovisning av andelen ekologiska produkter	2008-01-01	2009-12-31	
Informera enhetschefer om inköp och redovisning av ekologiska livsmedel. Kommentar: Förvaltningen har hållit utbildningstillfälle för enhets- och avdelningschefer ang inköp och redovisning av ekologiska livsmedel.	2009-01-01	2009-12-31	
Kostnaderna för elförbrukning läggs ut på enheterna	2009-01-01	2009-12-31	
Stadsdelsförvaltningen utarbetar en bilpolicy Kommentar: Förvaltningsledningen har antagit en resepolicy som omfattar samtliga anställdas och förtroendevaldas resor som görs i tjänsten.	2008-01-01	2009-12-31	
Miljöutbildning av enhetschefer Kommentar: Ett utbildningstillfälle har hållits under våren för förvaltningens enhets- och avdelningschefer.	2009-01-01	2009-12-31	
Uppföljning av leasingavtalen för bilar. Kommentar: Systematisk uppföljning sker av förvaltningens leasingavtal för bilar med avsikt att vid förnyelse/tecknande av nya avtal införskaffa miljöbilar.	2009-04-30	2010-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.4 Bostadsbyggnadstakten ska vara hög

● Uppfylls helt

Genom tidig dialog med stadsbyggnadskontoret angående nya detaljplaner och därmed god beredskap inför handläggning av ärenden kan uppskov med remissyttranden undvikas, på så sätt bidrar förvaltningen till att målet uppfylls.

NÄMNDMÅL:

Nämnden ska bidra till en effektivare planprocess

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att målet kommer att uppnås. Genom tidig dialog med stadsbyggnadskontoret angående nya detaljplaner har förvaltningen en bra beredskap inför handläggningen av remissyttranden. Stadsdelsnämnden informeras i ett tidigt skede om kommande plansamråd.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Ge tidig information till nämnden om kommande planprojekt.	2009-01-01	2009-12-31	

Kommentar: Nämnden ges tidig information ang kommande planprojekt för att på så vis bidra till en snabbare planprocess genom att undvika uppskov med yttranden.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

● Uppfylls helt

Stadsdelen bidrar till måluppfyllnad genom att prioritera barn- och ungdomskultur samt genom rutiner för bidragsgivning till föreningar (se KF:s aktiviteter nedan). Ett kulturbidrag delas ut till förskolorna för varje inskrivet barn.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal deltagande barn och ungdomar i egen skapande verksamhet			3 200 st	tas fram av nämnden	2009
● Uppfylls helt					

Kommentar: KFs aktivitet saknar i detta avseende definition och mätmetod. Stadsdelsnämnden råder i första hand över barn inom förskoleverksamheten. Till förskolorna utdelas ett kulturbidrag per inskrivet barn. Förskolorna disponerar pengarna som de önskar till kulturverksamhet. Alla inskrivna barn inom förskolan deltar i egen skapande verksamhet.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Driften av parklekarna kan erbjudas utomstående entreprenörer.	2009-01-01	2010-12-31	

Kommentar: Sedan den 1 februari 2009 bedrivs alla parklekar i stadsdelsområdet på entreprenad.

● Bidragsgivningen ska säkerställa likabehandling 2009-01-01 2009-12-31

Kommentar: För föreningsbidragen har nämnden fastställt att ansökningar från föreningar som riktar sig till barn, ungdomar, äldre och funktionshindrade ska prioriteras. För likabehandling av olika pensionärsföreningar ska hänsyn tas till antalet medlemmar för en rättvisande avvägning av storleken på bidraget.

● Tillgängligheten till det lokala kulturutbudet ska öka 2009-01-01 2010-12-31

Kommentar: Genom föreningsbidragen bidrar förvaltningen till att öka tillgängligheten till det lokala kulturutbudet. Utåtriktade arrangemang ska vara öppna för alla samt annonseras lokalt.

● Barn och ungdomar ska ges möjligheter att uppleva och själva utöva olika former av kultur 2009-01-01 2010-12-31

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: KFs aktivitet saknar i detta avseende definition och mätmetod. Stadsdelsnämnden råder i första hand över barn inom förskoleverksamheten. Till förskolorna utdelas ett kulturbidrag per inskrivet barn. Förskolorna disponerar pengarna som de önskar till kulturverksamhet.

Stadsdelsnämnderna ska bredda utnyttjandet	2008-01-01	2010-12-31
● av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad		

Kommentar: Parklekarna drivs på entreprenad och förvaltningen kan därför inte påverka lokalutnyttjandet förrän i samband med nästa upphandling. Parklekslokalerna är dock förhållandesvis små till ytan och möjligheterna att bredda nyttjandet är därför begränsade.

NÄMNDMÅL:

Medborgarna i Hägersten-Liljeholmen ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

● Uppfylls helt

Målet uppfylls genom att prioritera barn- och ungdomskultur samt genom rutiner för bidragsgivning till föreningar.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Brukare som bor i gruppbostäder och	2009-01-01	2009-12-31
● socialpsykiatrins stödbostäder ska erbjudas kulturaktiviteter.		

Kommentar:

Kulturaktiviteterna sker inom ramen för det ordinarie arbetet i respektive boendeform. För gruppbostäderna innebär det att brukarna har tillgång till lättlästa tidningar och litteratur samt till musik och filmer. Under den egentid som brukarna har med personal kan de välja att t.ex. gå på bibliotek eller på bio. En del brukare går på studiecirkelar, oftast genom Vuxenskolan, på sin fritid, andra deltar i Vår teater eller sjunger körsång i Uppenbarelsekyrkan och många tycker om att lyssna på musik och att gå på FUB-dans i Fryshuset.

Hägerstens gruppbostäder kommer att utse ett kultur- och fritidsombud i varje arbetsgrupp och tillsammans med ombuden planera vad som ska ingå i uppdraget och för hur brukarna ska få ett rikt och varierande kultur- och fritidsliv.

Skissprojektet i samverkan med	2009-01-01	2009-12-31
● äldreomsorgen och Konstfrämjandet ska genomföras på Axelsbergs servicehus.		

Kommentar: Projektansökan har lämnats och svar väntas i maj.

Förskolorna erhåller kulturpeng per inskrivet	2008-10-20	2009-12-31
● barn		

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

● Uppfylls helt

Genom bland annat trygghetsvandringar och ökad samverkan mellan olika berörda lokala aktörer i stadsdelen, bevakning av tillgänglighetsaspekten vid nybyggnation, systematisk hantering av synpunkter och önskemål från medborgarna angående städning av parker samt översyn av papperskorgar bidrar förvaltningen till att uppfylla målet.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med brand- och räddningsnämnden kontinuerligt genomföra informationsinsatser och förebyggande åtgärder för att förbättra brandskyddet för identifierade riskgrupper.	2009-01-01	2010-12-31	

Kommentar: Förvaltningen genomför kontinuerligt förebyggande åtgärder för att förbättra brandskyddet för identifierade grupper.

Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Under våren har samarbete mellan berörda skett på verksamhetsnivå, både kring enskilda individer liksom av mer övergripande natur.

NÄMNDMÅL:

Tillgängligheten i stadsdelen ska förbättras så att medborgarna kan vara delaktiga i samhällslivet

● Uppfylls helt

Under våren har ett möte hållits med tillgänglighetsgruppen för nybyggnation i Årstadal-Liljeholmen. Ytterligare ett möte planeras till hösten. I övrigt bevakar förvaltningen tillgänglighetsfrågor fortlöpande under planprocessen för nybyggnation, vid ombyggnad av trafikmiljöer samt utveckling av parker i dialog med stadsbyggnads-, exploaterings-, och trafikkontoret.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Hålla möten med tillgänglighetsgruppen för nybyggnation	2009-01-01	2009-12-31	

Kommentar: Möte har hållits under våren med tillgänglighetsgruppen för nybyggnation.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelens parker ska upplevas som rena

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att målet uppnås. Städning utförs av förvaltningens upphandlade entreprenör efter de krav som ställts i avtalet. Arbete pågår även med att utveckla systematisk hantering av inkomna synpunkter och önskemål från medborgarna angående städning av stadsdelens parker. Behovet av papperskorgar inventeras också regelbundet och utökas efter behov.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utveckla resursallokeringen för skötsel av parker	2008-01-01	2009-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Avdelningen för samhällsplanering kommer under 2009 ta fram ett formulär för hantering av klagomål och synpunkter från medborgare angående skötsel av parker m m.

Behovet av papperskorgar ska inventeras och utökas efter behov.	2009-01-01	2009-12-31

Kommentar: Detta sker fortlöpande inom förvaltningens parkverksamhet.

NÄMNDMÅL:

Den upplevda tryggheten i stadsdelen ska öka

- Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att målet uppnås. Genom trygghetsvandringar och ökad samverkan mellan olika berörda lokala aktörer i stadsdelen utvecklar förvaltningen under 2009 arbetet för att öka den upplevda tryggheten.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Analysera de risker och sårbarheter som finns i stadsdelen (RSA 2009)	2008-10-22	2009-12-31

Trygghetsvandringar ska genomföras.	2009-01-01	2009-12-31

Kommentar: Under våren har inga vandringar genomförts eftersom Trygghetsvandringar gör sig bäst under tidig höst då det är mörkt men innan löven fallit. Ett flertal vandringar planeras därför till september och oktober 2009.

På ett systematiskt sätt samla och följa upp inkomna synpunkter angående klotter i stadsdelsområdet.	2009-01-01	2009-12-31

Kommentar: Avdelningen för samhällsplanering kommer under 2009 ta fram ett formulär för hantering av klagomål och synpunkter från medborgare angående skötsel av parker, klotter samt andra otrygghetsskapande faktorer i stadsdelsområdet.

Systematisera och följa upp inkomna synpunkter angående brister i belysning och andra otrygghetsskapande faktorer i stadsdelsområdet.	2009-01-01	2009-12-31

Kommentar: Avdelningen för samhällsplanering kommer under 2009 ta fram ett formulär för hantering av klagomål och synpunkter från medborgare angående skötsel av parker, klotter samt andra otrygghetsskapande faktorer i stadsdelsområdet.

Nya planförslag remitteras till närpolisen för synpunkter	2009-01-01	2009-12-31

Kommentar: Genomförs fortlöpande när förslag på nya detaljplaner inkommer till förvaltningen för yttrande.

NÄMNDMÅL:**Nämnden ska arbeta aktivt med drog- och brottsförebyggande åtgärder**

● Uppfylls helt

Förvaltningen samverkar med polis och andra lokala aktörer i lokalt brottsförebyggande råd mm. Förvaltningens preventionssamordnare arbetar i olika drogförebyggande projekt. Tillsyn sker av tobaks- och ölförsäljning inom stadsdelen. Inom ramen för kvinnofridsprojektet Athena ges stöd till kvinnor och barn som utsatts för våld i nära relation.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Förvaltningen ska finna former för att bedriva 2009-01-01 2009-12-31

- kvinnofridsarbetet efter det att
Athenaprojektet upphört.

Kommentar: Planering pågår för hur kvinnofridsarbetet ska fortsätta och inlemmas i den ordinarie verksamheten till 2010.

● Förskolorna arbetar med normer och värden. 2008-10-20 2009-12-31

Arbeta förebyggande genom att fördjupa och 2009-01-01 2009-12-31
effektivisera arbetet i den samverkansgrupp

- mellan socialtjänst, förskola, fritid, skola och
polis som inrättades under 2008.

Kommentar: Förvaltningen arbetar fortlöpande med att fördjupa samarbetet mellan socialtjänst, förskola, fritid, skola och polis. Under våren har tre möten hållits. Avdelningen för social omsorg representeras i samverkansgruppen av båda enhetscheferna vid barn- och ungdomsenheten.

Arbeta för trygga och bra miljöer genom 2009-01-01 2009-12-31

- samarbete med polisen, näringslivet,
● socialtjänsten i "Arbetsgruppen för tryggare
centrum".

Kommentar: Förvaltningen arbetar fortlöpande med samarbetet i gruppen "Tryggare centrum". Under våren har två möten hållits.

Arbeta förebyggande på ett övergripande 2009-01-01 2009-12-31

- plan genom lokala Brå (brottsförebyggande
rådet).

Kommentar: Det förebyggande arbetet fortlöper med Lokala brå som styrgrupp för Tryggare centrum-gruppen och samarbetsgruppen med socialtjänst, förskola, fritid, skola och polis. Under våren har två sammanträden hållits.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Kvaliten inom stadsdelen förskolor är hög och det finns många förskolor att välja mellan. Alternativa former för barnomsorg såväl som privata alternativ erbjuds. Förvaltningen för dessutom samtal med privata aktörer om möjligheten att starta fler förskolor. Alla sökande har erbjudits förskoleplats i enlighet med Stockholms stads platsgaranti. Ett medvetet och aktivt utvecklingsarbete bedrivs för att bevara och utveckla kvalitén inom de kommunala förskolorna. Förskolorna och förskolestaben deltar i utbildning och utveckling kring lokalt kvalitetsarbete. Fortbildning sker också i gemensamma och strategiska frågor dels för samtlig personal och dels för utvalda målgrupper. Kvalitén säkerställs genom ett tydligt och strukturerat arbete för målformulering, uppföljning, utvärdering och utveckling. Förskolans mål för arbetet utgår i mycket hög grad från läroplanen för förskolan samt kommunfullmäktiges mål och riktlinjer.

Avdelningen för social omsorg utvecklar kvaliteten på utredningar och insatser genom standardiserade utredningsmodeller, evidensbaserade metoder, uppföljningar genom brukarenkäter och på andra sätt som beskrivs under olika avsnitt i detta dokument. Avdelningen kommer att informera brukarna om stadens nya valfrihetssystem inom LSS.

Verksamheterna inom äldreomsorgen håller en god kvalitet, vilket framgår av äldreomsorgsinspektörens granskning. De utvecklingsprojekt som pågår inom äldreomsorgen har bl.a. lett till kvalitetshöjningar inom områdena kost, måltidssituationen, social samvaro, stimulans och aktiviteter. Dokumentationen i såväl Vodok som ParaSol fortsätter att förbättras och utvecklas, liksom kontaktmannaskapet. Hemtjänsten utvecklas för att möjliggöra ökat kvarboende. Satsningar genomförs gällande baskompetens och spetskompetens i demensvård och att möta och ge stöd till personer med psykiska funktionshinder. För att utveckla verksamheten har äldreomsorgens enheter tagit fram åtgärdsplaner utifrån äldreomsorgsinspektörens granskning och stadens brukarundersökningar, som redovisas i tertiärrapport 2. Representanter för beställarenheten deltar i stadens centrala utvecklingsarbete avseende biståndsbedömning.

Äldres möjligheter att själva välja har ökat genom de valfrihetsmodeller som finns för vård- och omsorgsboende och för hemtjänst. Fr.o.m. 1 juli 2009 införs också en valfrihetsmodell för dagverksamhet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

 Uppfylls helt

Valfrihet erbjuds inom flera verksamheter genom stadens valfrihetssystem, genom konkurrensutsättning samt genom att stimulera till avknoppning. Samtal förs också mellan förvaltningen och privata aktörer om nystart och drift av förskolor, där förvaltningens nyproducerade förskolor kan överlåtas till intresserade privata aktörer. Förvaltningen har avstått erbjudandet om att hyra vård- och omsorgsboende till förmån för privata aktörer.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal genomförda avknoppningar (alla nämnder)	0 st	0 st	1 st	20 st	Tertial 1 2009

Kommentar: Ingen medarbetare har lämnat intresseanmälan för avknoppning.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Valfrihetsmodell för boende, daglig verksamhet och korttidsboende införs	2009-01-01	2009-12-31	

Kommentar: Förberedelser pågår inom förvaltningen inför valfrihetsmodellen för personer med funktionsnedsättning som införs den 1 juli 2009. I praktiken förväntas dock inte modellen genomför fullt ut förrän senare under 2009, bl.a. på grund av att den centrala förmedlingsgruppen inte startas förrän någon gång efter halvårsskiftet.

Fr.o.m. 1 juli 2009 införs en valfrihetsmodell för dagverksamheter inom äldreomsorgen.

NÄMNDMÅL:

Fler verksamheter konkurrensutsätts och avknoppningar ska uppmuntras så att brukarna får fler utförare att välja mellan.

■ Uppfylls inte

Ingen verksamhet har hittills visat intresse för avknoppning.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Medarbetarna ska stimuleras till avknoppning genom att erbjudas starta eget kurs.	2009-01-01	2009-12-31	
Genomföra de upphandlingar som anges i aktivitetsplanen.	2009-01-01	2009-12-31	

NÄMNDMÅL:

Föräldrarnas valfrihet ska öka inom förskolan

● Uppfylls helt

Förvaltningen för samtal med privata aktörer om nystart och drift av förskolor. Det finns många kommunala förskolor med hög kvalitet på verksamheten i stadsdelen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förskoleavdelningen bjuder tillsammans med avd. för samhällsplanering in externa förskoleaktörer. Syftet är att få fler förskolor med annan huvudman.	2008-10-20	2009-12-31	

NÄMNDMÅL:**Brukarna ska ges ökade möjligheter till aktiva val genom en tillgänglig och tydlig information om verksamheten och utförare.**

● Uppfylls helt

Förskoleavdelningen har arbetat aktivt för att uppdatera information om förskolornas verksamhet både i broschyrer och på internet. Det finns för brukarna jämförbara uppgifter från såväl privata som kommunala utförare. Flera tjänster finns lättillgängligt via internet såsom möjlighet att välja förskola och ansöka om barnomsorgsplats.

Avdelningen för social omsorg informerar lämnar muntlig och skriftlig information till brukarna om de utförare som finns för t.ex. personlig assistans. När det nya valfrihetssystemet införs för boende, daglig verksamhet och korttidsvistelse enligt LSS kommer information att ges också om utförare för dessa insatser.

Inom äldreomsorgen får brukarna och anhöriga både muntlig och skriftlig information. Äldre och anhöriga kan kontakta "Äldrestöd" för information, råd och stöd. Informationsfoldern "Äldreomsorgen Ä-Ö" har skickats ut till alla som är 75 år och äldre i stadsdelen.

Förebyggande hembesök erbjuds också till alla som är 75 år och äldre i stadsdelen.

Beställarenheten har tagit fram en utförarkatalog över vilka hemtjänstutförare som finns i stadsdelen. Informationsmaterial om handlägningsprocessen, som ska lämnas till äldre som ansöker om insatser, är under utarbetande. Biståndshandläggarna informerar också vid hembesöket som görs i samband med utredningen och bedömningen av den äldres behov av insatser.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förutom möjligheten att kontakta Äldre Direkt inom Kontaktcenter erbjuder Hägersten-Liljeholmens "Äldrestöd", ett ● gemensamt telefonnummer för fördjupad information, råd och insatser till äldre, anhöriga och personal inom stadsdelen.	2007-06-01	2009-12-31	

Kommentar: Äldrestöd fortsätter sitt arbete.

Förvaltningens informationsmaterial ● "Äldreomsorgen från A till Ö", skickas årligen ut till äldre som fyller 75 år i stadsdelen.	2008-10-13	2009-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Foldern Äldreomsorgen A-Ö har skickats ut till alla som är 75 år och äldre i stadsdelen. Över 5 000 äldre har fått foldern och flera har gett positiv respons.

Förvaltningen har en egen infofolder "Hemtjänstutförare i Hägersten-Liljeholmen" ● om vilka privata och kommunala hemtjänstutförare som brukarna kan välja. Informationen uppdateras av Beställarenheten-äldre.	2009-01-01	2009-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Utförarkatalogen hålls aktuell och uppdateras minst varannan månad av beställarenheten.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö**

● Uppfylls helt

Stadsdelens förskolor arbetar aktivt och medvetet med att utveckla sin verksamhet och förbättra kvalitén. Läroplanen för förskolan är ryggraden i arbetet tillsammans med KFs mål för verksamheten. Två av nämndens mål är kopplade till detta arbete med att skapa trygg miljö och ökad kunskap. Kvalitén säkerställs genom ett tydligt och strukturerat arbete för uppföljning, utvärdering och utveckling.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal barn som inte ● barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	0 st	0 st	Mar 2009

Kommentar: Alla sökande har erbjudits förskoleplats i enlighet med Stockholms stads platsgaranti.

Andel förskollärare □ ● Uppfylls helt	43 %	43,5%	2009
--	------	-------	------

Kommentar: Det råder brist på förskollärare i hela Stockholm stad. Gemensamma insatser diskuteras bl.a. för att locka fler att utbilda sig inom området. Detta sker i samarbete med lärarutbildning och i samverkan med övriga stadsdelar.

Stadsdelen har en relativt hög andel förskollärare trots kraftig utbyggnad av nya förskolor. Genom att ha förskolor med bra kvalitet spännande och god verksamhet samt erbjuda goda möjligheter att utvecklas i arbetet hoppas vi kunna behålla och locka nya förskollärare till stadsdelen kommunala förskolor.

Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen □ avseende utveckling och lärande ● Uppfylls helt	85 %	tas fram 2009	2009
--	------	------------------	------

Kommentar: Nya former för stadsövergripande brukarundersökningar håller på att tas fram. Vid föregående års brukarundersökning, genomförd av USK, svarade 85% av föräldrarna i stadsdelen att de var mycket nöjda eller ganska nöjda med den stimulans som deras barn fått till att lära och utvecklas.

Andel barngrupper (4-5 ● år) med fler än 18 barn	3,23 %	5 %	5 %	19%	Tertial 1 2009
Andel barngrupper (1-3 ● år) med fler än 14 barn	9,52 %	10 %	10 %	13%	Tertial 1 2009

Kommentar: Det finns 93 barngrupper för åldern 4-5 år varav 3 har fler barn än uppsatt mål (18 barn).

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

I stadsdelen Hägersten -Liljeholmen sker en stor nybyggnation av bostäder. Efterfrågan på barnomsorg är stor. Att ge alla barn en plats i förskolan inom garantitid har varit ett prioriterat mål. En förskola har evakuerats p.g.a. sanering. Barnen från denna förskola har placerats på andra förskolor med mycket kort varsel och i vissa fall bidragit till att det finns fler barn i barngruppen än uppsatt mål. Barngruppernas åldersindelning varierar och anpassas utifrån efterfrågan och behov. De grupperingar som dokumenteras är 1-3 år, 4-5 år samt 1-5 år. Därutöver finns ett antal 6-åringar.

Vid slutet av mars månad fanns det totalt 229 barngrupper i stadsdelens 56 förskolor varav 12 barngrupper hade fler barn än det fastställda målet..

I åldersgruppen 1-3 år finns det 84 barngrupper. Åtta av dessa grupper har fler barn än 14.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

- Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och andra aktörer för att
- erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga

Kommentar: Samtliga ungdomsgårdar och parklekar i stadsdelsområdet drivs på entreprenad och det är därför svårt för förvaltningen att exakt styra vilken samverkan de ska ha med andra aktörer. Bland entreprenörerna finns Unga Örnar, som ju är en förening. En annan entreprenör samarbetar med föreningen Unga synskadade om ungdomsgårdsverksamhet.

Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling och erbjuda	2007-01-01	2010-12-31	
medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare			

Kommentar:

Barnskötare uppmuntras att vidareutbilda sig till förskollärare och förskollärare att fortbilda sig i spetskompetens. Förskolornas ledning har handledning, coachning och kollegealt utbyte. Gemensamma fortbildningsdagar erbjuds samtlig personal, bl.a. inom området barnens språk. Förskoleavdelningen strävar efter att vara en lärande organisation med bl.a. handledning av arbetslag och intern utbildning i nätverk

Förskolan ska utveckla kvalitetsmått och	2009-01-01	2010-12-31	
metoder för utvärdering som relaterar till förskolans mål och uppdrag			

Kommentar: Kvalitetsindikatorer för förskolan håller på att testas i staden förskoleverksamhet. Förskolorna i Hägersten-Liljeholmen kommer att redovisa sina resultat i årsrapporten.

Stadsdelsnämndernas verksamhetsområden äldreomsorg och förskola ska tillsammans	2009-01-01	2009-12-31	
utveckla metoder för den enskildes trygghet, oberoende, inflytande och respekt.			

NÄMNDMÅL:**Förskolan ska arbeta med att utveckla och stärka barns självtillit, sociala kompetens och empatiska förmåga. Läroplanens målområde: Normer och värden**

● Uppfylls helt

Förskolorna arbetar aktivt utifrån läroplanens målområde normer och värden. Gemensamt utvecklingsområde för förskolorna är att förankra arbetet med likabehandlingsplaner bland medarbetare och föräldrar samt att få detta att vara en naturlig del i förskolans arbete. Syftet är bl.a. att förebygga kränkningar, skapa lugna och trygga barngrupper som har acceptans för olikheter och respekt för varandras behov och åsikter. Arbetet följs upp och analyseras. Resultat av arbetet presenteras i nämndens kvalitetsredovisning. Här skall arbetet med barn i behov av särskilt stöd särskilt redovisas.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Likabehandlingsplan (årlig utvärdering, nulägesanalys och åtgärder för utveckling, föräldrars delaktighet)	2008-10-16	2009-12-31	

Kommentar:

Arbetet med likabehandlingsplaner är integrerat i förskolornas ordinarie arbete och knyter an till förskolans läroplan, målområde normer och värden. Förskoleavdelningen har gemensamt lyft några viktiga aktiviteter kring likabehandlingsplanen och kommer att utvärdera hur detta kan inverka på förskolans arbete och resultat av arbetet.

Vilka nulägesanalyser görs, hur ser de ut, vad får man veta i dessa, vad saknas.

Vilken nytta och vilka effekter kan vi se av nulägesanalyser för förskolans arbete med barngrupp, i första hand med avsikten att förebygga kränkningar och skapa gott gruppklimat.

NÄMNDMÅL:**Förskolorna ska arbeta medvetet och aktivt med språkutvecklande arbetssätt. Läroplanens målområde: Utveckling och lärande**

● Uppfylls helt

Gemensamma riktlinjer och aktiviteter är vägledande för arbetet. Aktiviteter och resultat av arbetet utvärderas i den årlig kvalitetsredovisning. Enheterna har under kvartal 1 redovisat sina planer för uppföljning och utvärdering av arbetet. En studiedag kring språk har hållits för samtlig personal inom förskolorna.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Självvärderingar (Bruk-språk, Velis språkprinciper)	2009-01-01	2009-12-31	

Kommentar: Mallar som stöd för inventering och dokumentation har tagits fram. Inventeringen skall vara ett stöd för förskolornas arbete med utveckling av barnens språk. En inventering görs per år under hösten i samband med att uppgifter lämnas till SCB.

Vid inskolning och utvecklingssamtal, används blanketten "språkomäner" som underlag för hur språkstöd ska utformas för de barn som inte har svenska som modersmål.	2009-01-01	2009-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Förskolorna arbetar utifrån plan.

● Årlig kartläggning av flerspråkighet	2008-10-16	2009-12-31	
--	------------	------------	--

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Förskolorna kartlägger flerspråkighet som en grund för det pedagogiska arbetet.

Kartläggning och analys av barns • språkutveckling (t.ex. TRAS)	2009-01-01	2009-12-31
--	------------	------------

Kommentar: Förskolorna arbetar enligt plan.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden ska erbjuda alla barn förskoleplats inom tre månader i enlighet med Stockholms stads platsgaranti

• Uppfylls helt

Alla sökande har erbjudits förskoleplats i enlighet med Stockholms stads platsgaranti. Stadsdelens befolkning fortsätter att öka och likaså efterfrågan på förskoleplatser. I Slutet av mars fanns i stadsdelen 3286 barn inskrivna i stadsdelens 56 förskolor där barnen var indelade i 229 barngrupper. Tio barn vistas i familjedaghem. Därutöver erbjuder stadsdelen en allmänförskola samt 3 öppna förskolor.

Barngruppernas storlek hålls huvudsakligen inom uppsatta mål. Tolv barngrupper av 229 har något barn utöver uppsatt mål. Orsaken är bl.a. att en förskola akut har behövt evakueras. Barnantalet i grupperna planeras vara justerade i höst.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
Andel barngrupper (1-5 år) • med fler än 16 barn	1	2	0	Tertial 1 2009

Kommentar: Det finns 52 barngrupper med åldersindelning 1-5 år. En av dessa grupper har ett barn utöver uppsatt mål (16 barn).

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen

• Uppfylls helt

Avdelningen för social omsorg arbetar på de sätt som beskrivs i detta dokument för att öka kvaliteten, tryggheten och värdigheten både vad gäller myndighetsutövning och utförande av insatser för personer med funktionsnedsättning. När stadens valfrihetssystem för insatser enligt LSS införs den 1 juli 2009 får brukarna utökade möjligheter att välja utförare för boende, daglig verksamhet och korttidsboende.

Verksamheterna inom äldreomsorgen håller en god kvalitet, vilket framgår av äldreomsorgsinspektörens granskning. De utvecklingsprojekt som pågår inom äldreomsorgen har bl.a. lett till kvalitetshöjningar inom områdena kost, måltidssituationen, social samvaro, stimulans och aktiviteter. Dokumentationen i såväl Vodok som ParaSol fortsätter att förbättras och utvecklas, liksom kontaktmannaskapet. Hemtjänsten utvecklas för att möjliggöra ökat kvarboende. Satsningar genomförs gällande baskompetens och spetskompetens i demensvård och att möta och ge stöd till personer med psykiska funktionshinder. För att utveckla verksamheten har äldreomsorgens enheter tagit fram åtgärdsplaner utifrån äldreomsorgsinspektörens granskning och stadens brukarundersökningar, som redovisas i tertialrapport 2. Representanter för beställarenheten deltar i stadens centrala utvecklingsarbete avseende biståndsbedömning.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Antal nyttillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden			9 st	100 st	2009
□ (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)					
● Uppfylls helt					

Kommentar: Inflyttning har skett i två nya lägenheter i Årstadals respektive Marieviks gruppbostad. Under våren har inflyttning påbörjats i en ny servicebostad vid Telefonplan. Målet om nio nya lägenheter beräknas därför uppnås under året.

Andel omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)			87 %	87 %	2009
● Uppfylls helt					

Antal ej verkställda beslut enligt LSS eller SoL (stöd- och service till personer med funktionsnedsättning)	1 st	1 st	0 st	0 st	Tertial 1 2009
■					

Kommentar:

Av indikatorn framgår inte hur den ska mätas eller vid vilket tillfälle. Förvaltningens svar blir därför att det vid redovisning till länsstyrelsen per den 31 mars 2009 fanns inget icke-verkställt beslut enligt LSS, men fyra ärenden med icke verkställda beslut enligt SoL. Under april har tre av SoL-besluten verkställts, varför det vid tertialens slut finns ett kvarstående icke verkställt SoL-beslut.

Prognosen är att tre icke-verkställda beslut kommer att finnas vid var och ett av länsstyrelsens mättillfällen. Av dessa kan finnas ärenden som återkommer vid flera mättillfällen på grund av att brukarna har mycket speciella krav eller behov vad gäller utförare. Hinder för verkställighet kan också föreligga på grund av att den enskilde vårdats på sjukhus. Förvaltningen intensifierar arbetet med att matcha brukare mot det krav som ställs samt att motivera brukarna att acceptera erbjudna insatser.

Andel barn och unga i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	68,81 %	68 %	60 %	70 %	Tertial 1 2009
●					

Andel vuxna i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	40,11 %	60 %	60 %	70%	Tertial 1 2009
●					

Kommentar: Årsmålet beräknas svårt att nå på grund av att bistånd i form av boende fortfarande utgör en stor andel av insatserna. Om endast bistånd till behandlingsinsatser räknas har 65% (42 personer) fått bistånd i öppenvård och 35% (22 personer) på institution eller familjevård.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal ej verkställda beslut enligt LSS eller SoL, exkl. de som ☐ frivilligt kvarstår i kö i avvaktan på ett valt boende (äldreomsorg) ● Uppfylls helt			0 st	0 st	2009
Anhörigas upplevelse av hur anhörigstödet ☐ fungerar ● Uppfylls helt			80 %	61%	2009
Kommentar: Genom "Äldrestöd" erbjuds anhöriga information, råd och stöd. Bl.a. erbjuds anhöriggrupper och stödsamtal av kurator.					
Antal ej verkställda domar (stöd och service till personer ☐ med funktionsnedsättning) ● Uppfylls helt			3 st	0 st	2009
Kommentar: Alla domar som rör beställarenheten funktionsnedsättning har verkställts under året.					
Andel av utredningar där strukturerade kunskapsbaserade metoder för utredning ☐ av vuxna med missbruksproblematik används ● Uppfylls helt			80 %	75 %	2009
Kommentar: Strukturerade utredningsmetoder, främst ASI används i allt större utsträckning i nya ärenden och kompletteras i redan pågående ärenden. Under våren kommer ytterligare en utredningsmetod att introduceras, Audit vilken kan användas som en första förhandsbedömning och en självskattning för personer med svag insikt och motivation. ASI används inte i ärenden som rör svårt psykiskt sjuka personer.					
Antal stadsdelsnämnder som ☐ erbjuder dagsutflykter för äldre ● Uppfylls helt			1 st	14 st	2009
Kommentar: I Hägersten-Liljeholmen har program tagits fram för årets dagsutflykter.					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal ej verkställda ☐ domar (äldreomsorg) ● Uppfylls helt			0 st	0 st	2009
Antal ej verkställda domar (individ- och ☐ familjeomsorg). ● Uppfylls helt			0 st	0 st	2009
Kommentar: Inga icke verkställda domar har rapporterats från individ- och familjeomsorgen.					
Antal ej verkställda beslut enligt LSS ● (individ- och familjeomsorg).	0 st	0 st	0 st	0 st	Tertial 1 2009
Kommentar: Beslut enligt LSS fattas vid beställarenheten funktionsnedsättning och inte inom individ- och familjeomsorgen.					
Andelen nöjda omsorgstagare ☐ (äldreomsorg) ● Uppfylls helt			79 %	79 %	2009
Kommentar: Äldreomsorgens enheter har i uppdrag att vidta åtgärder utifrån stadens brukarundersökningar, där resultatet var 76% nöjda omsorgstagare. Åtgärderna ska redovisas i tertialrapport '2.					
Andel nya familjehem ☐ med grundutbildning ◆ Uppfylls delvis			60 %	100 %	2009
Kommentar: Släktinghem, som ska prioriteras vid placering, saknar ofta motivation att gå den grundutbildning som erbjuds för nya familjehem. Flertalet familjer deltar dock i seminarier och annan utbildning som erbjuds via familjehemskonsulenter. Förvaltningen uppmanar alla familjer att delta i utbildningen.					
Antal ej verkställda beslut enligt SoL ● (individ- och familjeomsorg)	0 st	0	0 st	tas fram 2009	Tertial 1 2009
Kommentar: Inga icke verkställda beslut enligt SoL har rapporterats från individ- och familjeomsorgen under året.					
Andel genomförandeplaner ■ för biståndsbedömda insatser inom loF, socialpsykiatri	43,14 %	60 %	100 %	100 %	Tertial 1 2009

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Genomförandeplaner upprättas av utförarna som kan vara antingen förvaltningens egna eller ha annan regi. Förvaltningen kan endast påverka hur de egna utförarna arbetar och det görs också, men vad gäller övriga utförare kan förvaltningen bara erinra dem om deras skyldigheter vad gäller genomförandeplaner. Förvaltningen arbetar också intensivt med att stödja de privata utförarna i arbetet med att ta fram genomförandeplaner.

Nöjda brukare (stöd och service till	80 %	tas fram	2009
☐ personer med funktionsnedsättning)		2009	
● Uppfylls helt			

Kommentar: Mall för brukarundersökning ska under året tas fram av staden centralt. Innan mätningen är gjord är det omöjligt att fastställa något värde. Enligt förvaltningens egen brukarundersökning från 2008 är brukarna nöjda med både insatser och bemötande från förvaltningen.

Andel av kostnader för individ- och familjeomsorg, barn	2,3 %	tas fram	2009
☐ och ungdom som används till förebyggande insatser		2009	
● Uppfylls helt			

Kommentar: Följer budget.

Andel omsorgstagare, inom äldreomsorgen, som har en	45 %		2009
☐ genomförandeplan där sociala aktiviteter ingår			
● Uppfylls helt			

Kommentar: Personal erbjuds kompetensutveckling genom projektet "Social dokumentation i praktiken" samt stöd och handledning av en särskild dokumentationshandledare.

Brukarnas nöjdhet med bemötande från	85 %	tas fram av	2009
☐ biståndshandläggare		nämnden	
● Uppfylls helt			

Kommentar: Utifrån stadens brukarundersökning har beställarenheten i uppdrag att redovisa vidtagna förbättringsåtgärder i tertiärrapport 2.

Andel befintliga familjehem med	40 %	35 %	2009
☐ grundutbildning			
◆ Uppfylls delvis			

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Andelen familjehem med grundutbildning är låg, bl.a. beroende på att många placeringar är i släktinghem som ofta saknar motivation att genomgå erbjuden utbildning. I andra fall gjordes placeringarna innan det fanns krav på utbildning för familjehemsföräldrar. Dessa familjehem, där placeringar ofta gjordes när barnen var i späda ålder, känner inget behov av att utbilda sig nu. Ett aktivt arbete med att motivera familjehemmen till utbildning fortgår.

Antal äldre som fått hjälp i form av	320 st	2533	2009
☐ vaktmästarservice			
● Uppfylls helt			

Andel över 75 år som erbjudits förebyggande	100 %	tas fram 2009	2009
☐ hembesök			
● Uppfylls helt			

Kommentar: Informationsfoldern Äldreomsorgen A-Ö samt erbjudande om hembesök har skickats ut till alla äldre som är 75 år och äldre i stadsdelen.

Omsorgstagarnas	70 %	tas fram 2009	2009
☐ upplevelse av trygghet			
● Uppfylls helt			

Kommentar:

Stadens brukarundersökningar visar att såväl hemtjänsten, servicehusen och vård- och omsorgsboendena, totalt sett uppfyller målet. Enheterna har tagit fram åtgärdsplaner utifrån stadens brukarundersökningar och uppföljningen av dessa redovisas i tertialrapport 2.

Antal öppna dagverksamheter för	3 st	30	2009
☐ äldre			
● Uppfylls helt			

Upplevelsen av maten	75 %	72%	2009
☐ och måltidssituationen			
● Uppfylls helt			

Kommentar: Enheterna redovisar sina förbättringsåtgärder i tertialrapport 2. Äldreomsorgen har dietister som ger råd och stöd i arbetet med kosten och måltidssituationen samt i livsmedelshygien.

Andel omsorgstagare, inom äldreomsorgen,	70 %	2009
☐ som har en genomförandeplan		
● Uppfylls helt		

Kommentar: Personal får kompetensutveckling och erbjuds stöd och handledning i den sociala dokumentationen.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Utveckla valfriheten inom äldreomsorgen	2008-01-01	2010-12-31	
● Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, särskilt inom demensområdet	2008-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Kompetensutveckling genomförs både inom hemtjänsten och särskilda boendet.			
● Informera om möjligheter att välja utförare och boende	2008-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Äldreomsorgens beställarenheten har tagit fram en egen folder över aktuella privata och kommunala hemtjänstutförare, som är verksamma i stadsdelen och inom kundvalsmodellen. Enheterna har i uppdrag att uppdatera informationen om sin verksamhet på stadens och stadsdelens webbsida.			
● Utbyggnad och utveckling av variation i utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras	2008-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Förvaltningen deltar i genomförandegrupp samt håller sig på andra sätt ajour med och planerar för utbyggnad av bostäder för personer med olika former av funktionsnedsättning.			
● Utveckla och prioritera det drogpreventiva förebyggande arbetet bland barn och ungdomar	2007-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Stadsdelens preventionssamordnare har som uppgift att vidareutveckla det drogpreventiva arbetet utifrån evidensbaserade metoder tillsammans med stadsdelens fältassistenter.			
● Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2008-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Förutom grundutbildning erbjuds kompetensutveckling genom modellen Kravmärkt Yrkesroll som fr.o.m. i år ingår i den ordinarie verksamheten.			
● Hemtjänstpersonal ska erbjudas handledning	2008-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Handledning erbjuds i förflyttningsteknik av sjukgymnast. Kompetensutveckling och handledning i praktiken ges också i social dokumentation i ParaSol. Under året genomförs kompetensutveckling och handledning i demensvård och i vården av äldre med psykiska funktionshinder.			
● Genomföra insatser för att förbättra matkvaliteten och måltidsupplevelsen	2008-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Ett nutritionsprojekt drivs av två dietister, som syftar till att utveckla kosten och måltidssituationen vid äldreomsorgens enheter.			
● Stadsdelsnämnderna ska samverka i planering och utbyggnad av olika boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar	2008-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommentar: Förvaltningen arbetar för att försöka få fram lägenheter som kan används till boende för yngre personer med psykiska funktionsnedsättningar.			
Stadsdelsnämnderna ska redovisa exempel på • hur den enskildes delaktighet i måltidsplaneringen möjliggörs	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Modell med frukostbuffé finns på 4 enheter och är mycket uppskattad av de boende. Den sociala samvaron har ökat och de boende äter också mer.			
Stadsdelsnämnderna ska, utifrån • medarbetarsamtal med personal inom äldreomsorgen, redovisa vilket behov av utbildning som finns	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: All vårdpersonal har validerats utifrån modellen Kravmärkt Yrkesroll. Individuella kompetensutvecklingsplaner har tagits fram och personalen erbjuds kompetensutveckling utifrån sina behov.			
Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och • omsorgspersonalen med svenska som andraspråk	2009-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Axelsbergs servicehus deltar i ett språkprojekt, där handledare har utbildats, som ska ge stöd till personal med språksvårigheter på arbetsplatsen.			
Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, • skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Enhetcheferna deltar i berörda samverkansgrupper. I övrigt följer förvaltningen de arbetssätt som är beskrivna i verksamhetsplanen.			
Stadsdelsnämnderna ska upprätta lokala • samverkansöverenskommelser mellan nämndens verksamheter och utbildningsnämnden	2009-01-01	2009-12-31	
Se över organisationen för • verksamhetsområdet och där så behövs anpassa den för att stödja ett valfrihetssystem	2009-01-01	2009-12-31	
I samarbete med stadsdelsnämnderna • implementera vägen-vidare-garanti	2009-01-01	2009-12-31	
Utveckling och behovsanpassning av vård- • och omsorgsboenden ska fortgå	2008-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Projekteringsarbetet för omstrukturering av delar av Axelsbergs servicehus till vård- och omsorgsboende har påbörjats. I boendepaneringen för äldre samverkar förvaltningen med regionens stadsdelsförvaltningar Skärholmen och Älvsjö.			

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utveckling och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå	2007-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämndernas medarbetare inom äldreomsorgen ska under våren 2009 ges möjligheter att delta i utbildningar som avser grundutbildning, språkutbildning, ledarskapsutbildning eller delta i andra insatser som är motiverade i syfte att höja kvaliteten i äldreomsorgen	2009-01-01	2009-07-01	
Kommentar: Vårdpersonal erbjuds också kompetensutveckling genom Kravmärkt Yrkesroll.			
Stadsdelsnämnderna ska ta fram införandeplan för ParaSol, SchemOs och ParaGå och lämna rapport om genomförandet i samband med tertialrapport 1	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Införandeplan har tagits fram. Förvaltningen deltar också i stadens arbetsgrupp för utveckling av omsorgsdagboken. Se bilaga 2.			
Stadsdelsnämnderna ska se över sin samverkan med landstinget i syfte att förbättra korttidsvård och rehabilitering	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Äldreomsorgen samverkar med landstinget. Bl.a. genom regelbundna träffar med vårdcentralerna inom stadsdelen. Möten sker också med sjukhusen.			
Införa en samlad redovisning av Lex Sarah och Lex Maria anmälningar	2009-01-01	2009-12-31	
Nämnderna ska vidta åtgärder för att öka antalet verksamheter som drivs i samarbete med frivilligorganisationer	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Två av nämndens parklekar drivs på entreprenad av Unga Örnar. Nämnden ger ekonomiskt bidrag till självhjälpcentret Fenix och andra frivilligorganisationer.			
Vård- och omsorgsboenden ska ha en plan för sociala aktiviteter	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: De boende erbjuds olika aktiviteter som tas upp i genomförandeplanen. Seniorhälsan på Trekanten och Fruängsgården erbjuder aktiviteter, social samvaro och kultur och är öppen för alla äldre, även för dem som bor på vård- och omsorgsboende.			
Erbjuda alla över 75 år, som inte är beviljade annan insats, ett förebyggande hembesök i samarbete med landstinget	2008-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: I Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd har erbjudande om hembesök gått ut till alla som är 75 år och äldre stadsdelen, över 5 000 personer. Erbjudandet skickades ut med informationsfoldern "Äldreomsorgen A-Ö".

Andelen timanställda i personalgrupperna ska minska	2008-01-01	2010-12-31	
Öppna dagverksamheter och träffpunkter ska erbjudas äldre	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Träffpunkten Hövdingagården i Aspudden har utvecklats med flera olika aktiviteter som genomförs i samverkan med pensionärsorganisationerna PRO och SPF samt förvaltningen. Detta blev resultatet utifrån den upplevelsedag som anordnades i samverkan den 18 mars på Hövdingagården för att ta reda på de äldres önskemål. Ett 100-tal besökare kom. Vid Sannadalsparken spelar de äldre Boule.

Alla boende på vård- och omsorgsboende har rätt till utevistelse	2008-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: De boende erbjuds utevistelse, som tas upp i genomförandeplanen.

Tillhandahålla vaktmästartjänster för äldre, "fixare", för alla som fyllt 75 år	2008-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Fortsätter som tidigare.

Dagkollo ska erbjudas äldre	2008-01-01	2010-12-31	
-----------------------------	------------	------------	--

Kommentar: Program har tagits fram för årets dagsutflykter.

Nya riktlinjer för biståndsbedömning införs (Äldreomsorg)	2008-01-01	2009-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Biståndshandläggare deltar i stadens centrala utvecklingsarbete avseende biståndsbedömning.

NÄMNDMÅL:

Antalet bostäder för personer med funktionsnedsättningar ska öka

Uppfylls helt

Under året tillkommer nio platser i grupp- och servicebostäder och förvaltningen planerar för ytterligare utbyggnad under kommande år.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Två lägenheter i gruppboende och en serviceboende med sju lägenheter ska tillkomma under året.	2009-01-01	2009-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Två lägenhet i ombyggda gruppboenden togs i bruk i februari 2009. Under våren-sommaren sker inflyttning i en ny serviceboende vid Telefonplan. Våren 2010 beräknas inflyttning kunna ske i den nya gruppboenden Timotejen på Tellusborgsvägen.

NÄMNDMÅL:**Äldreomsorgen ska präglas av rättsäkerhet, god kvalitet, värdighet, trygghet, gott bemötande, jämställdhet och mångfald**

● Uppfylls helt

Enheterna har tagit fram åtgärdsplaner, som syftar till att utveckla verksamheten, utifrån äldreomsorgsinspektörernas granskning. Planerna har redovisats till nämnden i ett särskilt ärende och kommer att följas upp i tertialrapport 2.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Årlig genomgång och uppdatering av enheternas ledningssystem för kvalitet och säkerhet.	2009-01-01	2009-12-31	
● Brukarundersökning genomförs årligen vid äldreomsorgens enheter.	2009-01-01	2009-12-31	

Kommentar: Detta beror på om staden kommer att genomföra gemensamma brukarundersökningar.

NÄMNDMÅL:**Insatserna ska anpassas individuellt i samråd med den äldre och erbjuda ökade möjligheter till stimulans i vardagen**

● Uppfylls helt

Arbete pågår med att utveckla och förbättra den sociala dokumentationen och genomförandeplanen vid äldreomsorgens verksamheter. Områden som prioriteras är möjligheten till utevistelse, social samvaro, aktiviteter, bra mat och en trevlig måltidssituation. Seniorhälsan erbjuder olika aktiviteter, social samvaro och kulturella aktiviteter. Dietisterna fortsätter med sitt utvecklingsarbete.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
● Antal deltagare vid dagsutflykter	30	250	250	Tertial 1 2009

Kommentar: Dagsutflykterna startade fr.o.m. 1 april. Program har tagits fram för perioden 1 april till 30 september. Både kortar och längre utflykter planeras, liksom utflykter i mindre och större grupper.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Insatserna ska vara individuellt anpassade. Den äldre ska vara delaktig när genomförandeplanen upprättas.	2009-01-01	2009-12-31	
● Projekt startar för att utveckla demensvården inom både särskilda boendet och hemtjänsten med fokus på kompetensutveckling, handledning och demensombud. En handlingsplan ska tas fram för ett gemensamt synsätt. (stimulansmedel 2009)	2009-01-31	2009-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stimulans i vardagen ska ha fokus på ● måltidssituationen, aktiviteter, social samvaro, kultur och utevistelse.	2009-01-01	2009-12-31	
Seniorhälsan fortsätter på Fruängsgårdens och Trekantens servicehus. Seniorhälsan ● erbjuder olika aktiviteter, kultur och social samvaro, i samverkan med pensionärs- och frivilligorganisationer. (stimulansmedel)	2008-01-01	2009-12-31	
Nutritionprojektet fortsätter. Projektet leds av två dietister och syftar till att utveckla och ● öka kunskapen om kostens och måltidssituationens betydelse för de äldre. Bl.a. kompetensutveckling och matgrupper. (stimulansmedel)	2008-01-01	2009-12-31	
Bibliotekarie finns på Axelsbergs och Fruängsgårdens servicehus. Förvaltningen ska ● undersöka möjligheten att utveckla samverkan med de lokala biblioteken om "Boken kommer".	2009-01-01	2009-12-31	

NÄMNDMÅL:

Äldre ska få en god och säker hälso- och sjukvård

● Uppfylls helt

Arbetet med de förebyggande hälso- och sjukvårdsinsatserna fortsätter att utvecklas. På vård- och omsorgsboendena har man kommit längst i arbetet. Förvaltningen bedömer dock att 90% är ett mycket gott resultat gällande andelen riskbedömda. Se nedan.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
Andel riskbedömda vårdtagare i särskilda ● boendeformer enligt Downton Fall Risk Index (risk för fall).	85	100	100	Tertial 1 2009
Andel riskbedömda vårdtagare i särskilda boendeformer enligt MNA ● (Mini Nutritional Assessment (risk för undernäring).	91	100	100	Tertial 1 2009

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
Andel riskbedömda vårdtagare i särskilda boendeformer enligt modifierad Nortonskala (risk för trycksår).	91	100	100	Tertial 1 2009

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kvaliteten ska säkerställas genom förebyggande hälso- och sjukvårdsinsatser inom de prioriterade områdena fall, nutrition, hygien och trycksår utifrån fastställda metoder och rutiner.	2007-09-01	2009-12-31	

Kommentar: Det förebyggande hälso- och sjukvårdsarbetet fortsätter att utvecklas. Än finns dock vissa skillnader mellan enheterna. Se även stadsdelsnämndens indikatorer.

Förvaltningen ska samverka med landstinget bl.a. genom regelbundna möten och gemensamma utvecklingsprojekt.	2008-01-01	2009-12-31	
Läkemedelsgenomgångar ska genomföras på särskilda boendeformer i samverkan med landstinget.	2008-01-01	2009-12-31	

Kommentar: Genomförs enligt plan.

NÄMNDMÅL:

Äldre ska ges ökade möjligheter att bo kvar genom förebyggande insatser och en utvecklad hemtjänst som möter varje brukares individuella och specifika behov

● Uppfylls helt

Inom hemtjänsten pågår ett utvecklingsarbete, som syftar till att göra det möjligt för äldre med särskilda behov att kunna bo kvar hemma. Prioriterade målgrupper är äldre med demenssjukdomar och psykiska funktionshinder. Satsningar görs på basutbildning, spetsutbildning och handledning. I stödet till äldre med psykiska funktionshinder utvecklas samverkan mellan hemtjänst och boendestöd.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Projekt med "Nyckelfri" hemtjänst ska prövas inom Liljeholmens och Hägerstens hemtjänst. Schemas och mobil dokumentation genom ParaGå genomförs.	2009-01-01	2009-12-31	

Kommentar: Införandeplan har tagits fram. Förvaltningen deltar också stadens arbetsgrupp för utveckling av omsorgsdagboken.

Dagsutflykter erbjuds till prioriterade målgrupper.	2008-01-01	2009-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Program för dagsutflykter har tagits fram. Utflykterna startar v.14.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
"Ergonomi i hemtjänsten", fortsätter och innebär att personal får handledning i förflyttningsteknik av sjukgymnast.	2008-01-01	2009-12-31	

Äldre erbjuds öppna mötesplatser för social samvaro och aktiviteter. En ny mötesplats startas i Sannadalsparken i Gröndal. Arbetet med mötesplatserna samordnas och utvecklas av frivilligsamordnaren.	2008-01-01	2009-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Pensionärerna spelar Boule i parken och har möjlighet att nyttja lokalen.

NÄMNDMÅL:

Anhöriga ska uppleva att de får stöd och hjälp utifrån sin aktuella situation

● Uppfylls helt

Stödet till anhöriga fortsätter att utvecklas genom Äldrestödet. Ett anhörigråd har bildats vid Axelsbergs servicehus.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Anhöriga erbjuds individuella stödsamtal, informationsträffar och anhörigrupper.	2005-10-01	2009-12-31	
● Handledning och utbildning för personal i bemötande.			

Boende- och anhörigträffar anordnas vid äldreomsorgens enheter.	2009-01-01	2009-12-31	
---	------------	------------	--

NÄMNDMÅL:

Socialtjänstens utredningar och insatser ska vara rättssäkra, ha god kvalitet och tillvarata den enskildes resurser

● Uppfylls helt

Fler och fler utredningar görs enligt evidensbaserade metoder. Vid de myndighetsutövande enheterna används granskning av kollegor eller av enhetschefer för att kontrollera kvaliteten på utredningarna. Alla insatser utgår från att den enskildes egna resurser ska tas tillvara och utvecklas. Utvärdering av utredningar och insatser görs också genom brukarundersökningar vid alla enheter.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Evidensbaserade metoder ska användas vid utredningar och som beslutsstöd inom individ- och familjeomsorgen.	2009-01-01	2009-12-31	

Kommentar: Vuxenheten använder ASI, beställarenheten funktionsnedsättning använder DUR och barn- och ungdomsenheten använder BBiC-metoden.

De egna öppenvårdsinsatserna inom missbruksvården ska utvecklas.	2009-01-01	2009-12-31	
--	------------	------------	--

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommentar: En ny struktur för vuxenenhetens dagliga öppenvårdsverksamhet är under utarbetande och planeras komma i gång under hösten. Öppenvården kommer att få mer inslag av kognitiva metoder. En grupp för eftervårdskontakt startar redan under maj månad.			
Ett team ska inrättas för arbete med personer som har både missbruk och psykisk ohälsa.	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Samsjuklighetsteamet med två behandlingsassistenter/case managers är från årsskiftet en permanent del av vuxenenheten. I teamet ingår också en mentalskötare/case manager från den lokala beroendemottagningen.			
Hemlösa ska ges stöd att klara boende.	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Stödboendet Västertorpsvalet är igång med tre behandlingsassistenter och för närvarande 19 platser och 4 externa träningslägenheter. En speciell budget- och skuldrådgivning för vuxenenhetens klienter på Västertorpsvalet och på andra stödboenden startar under april. Målet är att få fler klienter vidare i boendetrappan genom att de får ordning på sina skulder.			
Arbetsplaner eller genomförandeplaner ska, i samråd med den enskilde, upprättas för alla insatser.	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Genomförandeplaner finns i alla ärenden som utredas enligt BBIC. I alla ärenden där den enskilde har ett beslut om insats finns handlingsplan, beställning eller motsvarande.			
De förebyggande och tidiga insatserna på hemmaplan för barn och ungdom ska utvecklas.	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Familjestödsteamet inom öppenvården har ett rikt utbud av evidensbaserade insatser att erbjuda barn/tonåringar/föräldrar. Sedan länge finns ett väl utvecklat samarbete med BVC, MVC och öppna förskolan i Liljeholmen i syfte att tidigt fånga upp och stärka föräldrar. Detta arbete kommer att prioriteras. I övrigt kommer öppenvården att arbeta med beslutade biståndsinsatser för de mest utsatta familjerna vilket kan innebära att det generella förebyggande arbetet får stå tillbaka. Det innebär längre väntetider för föräldrar som själva söker stöd i form av samtal och deltagande i Kometgrupp.			
Förvaltningen ska samverka med landstinget.	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: En socialsekreterare från enheten för ekonomiskt bistånd besöker fr.o.m 2009 varje vårdcentral i området en gång per månad och har samråd kring enskilda klienter (med deras medgivande) tillsammans med ansvarig läkare och arbetsförmedlingen. Från och med detta år träffar avdelningschefen för social omsorg de fyra vårdcentralscheferna en gång per termin tillsammans med enhetscheferna för de myndighetsutövande enheterna.			
Förvaltningen ska aktivt informera om möjligheten till anhörigstöd.	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Förvaltningen informerar om möjlighet till anhörigstöd, främst i form av det stöd som erbjuds via assistansenheten samt landstingets habiliterig.			
Brukarenkäter ska genomföras vid alla enheter.	2009-01-01	2009-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Brukarenkäter vid de myndighetsutövande enheterna har genomförts under april 2009, övriga enheter genomför sina enkäter senare under året.

Utförarenheterna ska vid nyanställning begära utdrag ur misstanke- och belastningsregistret.	2009-01-01	2009-12-31

Kommentar: Alla utförarenheter har som rutin att göra registerkontroller vid nyanställning.

NÄMNDMÅL:

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning ska präglas av rättsäkerhet, god kvalitet och delaktighet

- Uppfylls helt

Beställarenheten funktionsnedsättning har genomfört kollegiegranskning i totalt 31 ärenden. De granskade ärendena följer i stort riktlinjer och lagstiftning vad gäller dokumentation av ansökan, utredning, beslut, beställning och verkställning samt journalanteckningar. Dokumentationen har förbättrats jämfört med föregående år, främst vad gäller att skriva tydliga beslut. Fortfarande saknas genomförandeplaner från utförare i många ärenden, beställningar fanns dock i samtliga granskade ärenden.

Vid utförarenheterna följs delaktigheten och kvaliteten upp genom te.x brukarråd och genom brukarenkäter.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Genomförandeplan ska finnas och uppföljning ska göras för alla insatser enligt LSS och SoL.	2009-01-01	2009-12-31

Kommentar: Förvaltningens egna utförare arbetar med att upprätta genomförandeplaner och att följa upp dem. Beställarenheten funktionsnedsättning begär in genomförandeplaner från de utförare (egna, andra kommunala eller privata) som anlitas, men planerna skickas inte alltid in till beställaren.

Ett speciellt boendestöd ska inrättas för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.	2009-01-01	2009-12-31

Kommentar: Det nya boendestödsteamet startar i september 2009.

Kompetenshöjning om neuropsykiatrisk funktionsnedsättning ska ske genom Samlasprojektet.	2009-01-01	2009-12-31

Kommentar: Personal från flera enheter inom social omsorg deltar i de utbildningar som ordnas av Samlasprojektet.

Förvaltningen ska aktivt informera om möjligheten till anhörigstöd.	2009-01-01	2009-12-31

Kommentar: Anhöriga informeras i första hand om det stöd som kan ges via assistansenheten och landstingets habilitering.

Brukarenkäter ska genomföras vid alla enheter.	2009-01-01	2009-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommentar: Enkäten vid de myndighetsutövande enheterna har genomförts under april 2009, övriga enkäter görs senare under året.			
Alla brukare vid beställarenheten ● funktionsnedsättning ska informeras om möjligheten att få individuell plan.	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Beställarenheten fortsätter informera brukarna om rätten till individuell plan.			
Förvaltningen ska erbjuda lättläst information ● till brukare.	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Beställarenheten funktionsnedsättning fortsätter skriva lättlästa beslut till sina brukare.			
Förvaltningen ska informera om möjligheten ● att välja utförare och boende.	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: När stadens valfrihetssystem införs kommer brukarna vid beställarenheten funktionsnedsättning att informeras om vilka utförare de kan välja mellan.			
Utförarenheterna ska vid nyanställning begära ● utdrag ur misstanke- och belastningsregistret.	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Registerutdrag begärs som rutin vid samtliga förvaltningens utförarenheter.			
Samarbetet ska utökas med MAS och med ● landstinget.	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Biståndsbedömarna vid beställarenheten funktionsnedsättning samverkar med den medicinskt ansvariga sjuksköterskan och med landstinget kring planering av insatser för enskilda brukare. Inom socialpsykiatri finns kontinuerliga samverkansmöten med slutenvårdsavdelningarna vid Huddinge sjukhus, Psykosmottagningen i Gröndal samt Psykiatriska mottagningen i Liljeholmen. Avdelningschef och chef för beställarenheten har samverkansmöten med ledningen för Psykiatri Sydvest. Vid fyra tillfällen per år sker även samverkansmöten tillsammans med brukarrepresentanter, IFS, RSMH, representanter från alla stadsdelar i sydväst samt psykosmottagningen i Gröndal.			

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

● Uppfylls helt

För att bidra till att göra stadsdelsförvaltningen till en attraktiv arbetsgivare fortgår satsningar på bl.a. kompetensutveckling, ledarskap, trivselskapande aktiviteter och friskvård. Grunden för en väl fungerande arbetsplats är ett förebyggande och systematiskt arbetsmiljöarbete. Insatser för att minska sjukfrånvaron sker löpande. Enheterna arbetar med stöd av personalspecialister och i samverkan med försäkringskassa, företagshälsovård och fackliga organisationer i syfte att stärka den anställdes möjlighet att komma i arbete. Samtliga chefer har genomgått utbildning i stadens rehabiliteringsprocess som är utgångspunkt för allt rehabiliteringsarbete och i försäkringskassans nya regelverk avseende sjuk- och aktivitetsersättningar. För att stärka arbetet med att minska sjukfrånvaron ansöker stadsdelsnämnden om medel ur den centrala medelsreserven. Projektansökan bilägges terialrapporten. (bilaga 4)

Medarbetarna i Hägersten-Liljeholmens stadsförvaltning ger ett godkänt betyg för arbetsförhållandena. "Nöjd-Medarbetar-Index"(NMI) ligger på 59 alltså samma som för staden som helhet. Under året har olika trivselbefrämjande och friskvårdsinsatser påbörjats inom verksamheterna.

Genom omstrukturering av verksamheten och konkurrensutsättning av äldreboende uppgår övertaligheten inom äldreomsorgen till sextiosex undersköterskor/ vårdbiträden, tre ekonomibiträden/städ samt en sjuksköterska. Inom avdelningen för social omsorg är fem vårdare/natt preciserat övertaliga. Delar av ekonomihanteringen har överförts till serviceförvaltningen vilket kan komma att innebära övertalighet bland ekonomihandläggare.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Sjukfrånvaro (alla □ nämnder) ♦ Uppfylls delvis			6,5 %	6,5 %	Halvår 1 2009

Kommentar:

Sjukfrånvaron vid Hägersten-Liljeholmens stadsförvaltning var i genomsnitt 9,9% under år 2008. Detta var en minskning i jämförelse med år 2007 då sjukfrånvaron var 10,2%.

I senaste mätningen gällande mars 2009 var sjukfrånvaron 8,4%, vilket tyder på att sjukfrånvaron successivt minskar i Hägersten-Liljeholmen.

Hägersten-Liljeholmen har ansökt om medel från SLK för projekt för minskad sjukfrånvaro.

Projektet är i samverkan med företagshälsovården och omfattar tre delar: en individuell, en gruppaktivitetsdel samt en utbildningsdel. Se bilaga 4.

Medarbetarindex (alla □ nämnder) ● Uppfylls helt			60	60	2009
--	--	--	----	----	------

Kommentar: Nöjd-Medarbetarindex (NMI) ligger på 59 alltså samma som för staden som helhet. Arbetsbelastning och Hälsa är de faktorer som har störst utrymme för förbättringar enligt NMI. Utbildningar sker med s k hälsocoacher. Dessutom genomförs olika insatser vid olika arbetsplatser.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
En satsning på kompetensutveckling för ● chefer inom äldreomsorgen ska genomföras	2009-01-01	2009-12-31	
Samtliga nämnder ska utarbeta rutiner så att ● ansvarig chef säkerställer att kontakt alltid tas på första sjukskrivningsdagen.	2009-03-20	2009-12-31	

Kommentar: Sdf har en rutin för sjukfrånvaro som ligger på intranätet. I den framgår att varje arbetsplats ska ha skriftliga o väl kända rutiner för sjukanmälan. I sdf internkontroll finns bl a en fråga om hur ansvarig chef säkerställer att kontakt alltid tas på första sjukskrivningsdagen.

NÄMNDMÅL:

Medarbetares och chefers kompetens ska utvecklas genom riktade insatser

● Uppfylls helt

Förskoleavdelningen erbjuder samtlig personal såväl som utvalda målgrupper fortbildning inom strategiska områden. All personal har erbjudits studiedag kring barns språk och utemiljö. Arbetslag har handledning. Rektorer har ledarutbildning, coaching och handledning. En lärande organisation eftersträvas och kollegiala utbyten organiseras kring strategiskt viktiga områden för såväl ledningspersonal som övriga medarbetare. Exempel på sådant lärande är nätverksträffar kring pedagogiska frågor och dilemman. Barnskötare uppmanas och stötts att fortbilda sig till förskollärare, förskollärare uppmuntras att vidareutbildas och skaffa spetskompetens.

Inom äldreomsorgen fortsätter kompetensprojektet Kravmärkt Yrkesroll.

Utbildning i demens, kost, IT och dokumentation ska prioriteras.

Vård- och omsorgspersonal inom äldreomsorgen erbjuds grundutbildning.

Nya chefer erbjuds chefskörkortet.

Fortbildning av enhetschefer genomförs genom olika insatser och chefsforum. Bl a kan nämnas Kick-off med fokus på hälsa, utbildning i nya samverkansöverenskommelsen, ekonomiutbildning, utbildning/information om Försäkringskassans nya rehabiliteringskedja.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Inom äldreomsorgen fortsätter kompetensprojektet Kravmärkt Yrkesroll. ● Bl.a. utbildning i demens, geriatriska sjukdomar, kost och dokumentation.	2005-11-01	2009-12-31	
Kommentar: Modellen Kravmärkt Yrkesroll ingår fr.o.m. 2009 i den ordinarie verksamheten. Slutredovisning av medel från Kompetensstegen har redovisats till stadsdelsnämnden, Socialstyrelsen och äldreförvaltningen.			
● Vård- och omsorgspersonal inom äldreomsorgen erbjuds grundutbildning.	2003-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Vårdpersonal erbjuds också kompetensutveckling inom Kravmärkt Yrkesroll.			
● Nya chefer ska erbjudas utbildning i chefskörkortet.	2008-01-01	2009-12-31	
● Fortbildning av enhetschefer ska genomföras i förvaltningens eget Chefsforum.	2005-01-01	2009-12-31	
● Medarbetare inom förskolan ska erbjudas pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare.	2003-01-01	2009-12-31	
● EU-projekt i samverkan med Riga, Liepaja och Lidingö stad för ledarskapsutveckling fortsätter.	2009-01-01	2009-12-31	Avvikelse

Kommentar: Projektet kommer inte att påbörjas under året.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utbildning i det nya samverkansavtalet FAS ● 05 ska genomföras	2008-10-22	2009-12-31	
Kommentar: Har redan genomförts			

NÄMNDMÅL:

Sjukfrånvaron ska minska jämfört med 2008

◆ Uppfylls delvis

Sjukfrånvaron minskar successivt. Resultatet för mars 2009 visar en sjukfrånvaro på 8,4%.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Utbilda stadsdelsförvaltningens chefer i rehabiliteringsprocessen.	2007-12-04	2009-01-31	
● Cheferna ska utveckla det hälsofrämjande ledarskapet.	2008-01-01	2009-12-31	
Kommentar: En kickoff med focus på Hälsa har genomförts för enhetschefer, bitr. enhetschefer och hälsocoacher.			
● Riktade insatser ska genomföras vid sju utvalda enheter med hög sjukfrånvaro.	2008-10-22	2009-12-31	
● Kartläggning av arbetsförmåga av långtidssjukskrivna i samarbete med företagshälsovården	2008-10-22	2009-12-31	
● Möten och samarbete mellan enhetschefer, personalavdelning, företagshälsovård och de fackliga organisationerna ska minska sjukfrånvaron	2008-10-22	2009-12-31	
● Systematiska uppföljningsmöten med enhetscheferna gällande frånvaron ska genomföras	2008-10-22	2009-12-31	

NÄMNDMÅL:

Förvaltningen ska arbeta utifrån den gemensamma värdegrunden

● Uppfylls helt

En gemensam värdegrund är utarbetad och implementeringen på arbetsplatserna pågår.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Den gemensamma värdegrunden ska implementeras i samtliga verksamheter genom arbete med värdegrunden på enheternas planeringsdagar.	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Arbetet pågår			

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:**3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva**

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd har bidragit till måluppfyllelsen genom att ha minskat administrationskostnaderna samt genom att sträva efter hög måluppfyllelse inom beslutad budget. Målen bedöms uppfyllas i allt väsentligt. Några dock inte inom beslutad budget. Internkontrollen fortsätter att utvecklas och risk- och väsentlighetsanalys genomförs av alla enheter.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**3.1 Budgeten ska vara i balans**

◆ Uppfylls delvis

Prognosen visar ett nettounderskott om 13,4 mnkr före resultatdispositioner och före budgetjusteringar. Efter resultatdispositioner visas ett nettounderskott med 13,5 mnkr. Efter hänsyn tagits till nämndens begärda budgetjusteringar med 8,1 mnkr redovisas ett nettounderskott om 5,4 mnkr, vilket är en förbättring med 2,9 mnkr jämfört med marsprognosen.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljksamhet efter □ tekniska justeringar (alla nämnder)			100 %	100 %	Tertial 1 2009
Nämndens budgetföljksamhet före ◆ tekniska justeringar (alla nämnder)	103,1 %		100 %	100 %	Tertial 1 2009

NÄMNDMÅL:**Nämndens verksamheter ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och inom beslutad budget**

◆ Uppfylls delvis

Nämndens mål beräknas uppfyllas i allt väsentligt under året. Några bedöms dock inte kunna uppfyllas inom beslutad budget. Nämnden redovisar ett underskott med 13,4 mnkr före resultatöverföring och ett underskott med 13,5 mnkr (1 promille) efter resultatöverföring. Efter beräknade budgetjusteringar redovisas ett netto underskott om 5,4 mnkr.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utbildningar/information i budget- och ● uppföljningsfrågor samt intern kontroll.	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Ekonomiavdelningen har planerat in under maj ha utbildningar i ekonomi frågor och Business Objects.			
Intern kontroll ska genomföras och ● dokumenteras inom samtliga enheter.	2009-01-01	2009-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Enheternas interna kontroll kommer att följas upp i enlighet med internkontrollplan 2009.

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Utfall	Budget netto	Prognos utfall	Avvikelse prognos budget	Prest-förändr	Avvikelse budget efter prestförändr
Nämnd- o. förvaltningsadmin.	13,5	48,3	46,8	1,5	0,0	1,5
Avskrivningar	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Individ- och familjeomsorg	39,7	114,7	120,0	-5,3	0,0	-5,3
<i>varav socialpsykiatri</i>	<i>13,2</i>	<i>41,6</i>	40,1	1,5	0,0	1,5
Stadsmiljöverksamhet	3,5	13,6	13,4	0,2	0,0	0,2
Avskrivningar	0,7	2,3	2,2	0,1	0,0	0,1
Internräntor	0,8	2,5	2,4	0,1	0,0	0,1
Förskoleverksamhet	127,1	342,3	375,8	-33,5	29,8	-3,7
Flyktingmottagande	0,4	4,2	2,8	1,4	-1,4	0,0
Äldreomsorg	158,3	536,0	542,3	-6,3	0,0	-6,3
Stöd o. service till personer m. funktionsnedsättning	62,9	186,4	190,4	-4,0	-0,3	-4,3
Kultur- o. förening	5,4	19,7	17,0	2,7	0,0	2,7
Arbetsmarknadsåtgärder	1,3	3,4	3,3	0,1	0,0	0,1
Ekonomiskt bistånd	19,3	63,0	63,0	0,0	0,0	0,0
<i>varav handläggning</i>	<i>5,2</i>	<i>16,1</i>	16,1	0,0	0,0	0,0
Övrig verksamhet	0,0	3,2	1,7	1,5	0,0	1,5
Summa sdn	432,9	1 340,1	1 381,6	-41,5	28,1	-13,4
Förändring av fond (- ökning, + minskning)						-0,1
Beräknade budgetjusteringar						8,1
Summa sdn efter resultatdispositioner och budgetjusteringar						-5,4

Prognosen visar ett nettounderskott om 13,4 mnkr före resultatdispositioner och före budgetjusteringar. Efter resultatdispositioner visas ett nettounderskott med 13,5 mnkr. Efter hänsyn tagits till nämndens begärda budgetjusteringar med 8,1 mnkr redovisas ett nettounderskott om 5,4 mnkr, vilket är en förbättring med 2,9 mnkr jämfört med marsprognosen. I det kvarvarande underskottet ingår kostnader för tomgångshyror med 4,2 mnkr och flyttkostnader med 1,0 mnkr för omstrukturering av Axelsbergs servicehus. Nämnden avser att ansöka om medel för detta i tertialrapport 2. Förvaltningen kommer att fortsätta att arbeta med att minska underskottet.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Prognosen visar ett nettoöverskott med 1,5 mnkr före resultatdispositioner och före budgetjusteringar. Efter hänsyn tagits till nämndens begärda budgetjusteringar med 0,3 mnkr redovisas ett nettoöverskott med 1,8 mnkr, vilket är en förbättring med 0,5 mnkr jämfört med prognosen för mars. Överskottet beror på ökade intäkter för sålda tjänster, minskade personalkostnader genom övergång till privat regi och lägre IT-kostnader. Budgeten omdisponeras med 0,3 mnkr från anslaget för administration till ekonomiskt bistånd. Prognosen för kapitalkostnader inom maskiner och investeringar visar ingen avvikelse mot budget. Ingen avvikelse beräknas mot investeringsbudget.

Individ- och familjeomsorg

Prognosen för individ- och familjeomsorgen visar ett nettounderskott med 5,3 mnkr före resultatdispositioner och 5,5 mnkr efter resultatdispositioner vilket är en försämring i jämförelse med prognosen för mars. Nämnden begär budgetjustering med 2,5 mnkr för boendestöd och skuldrådgivning för att minska kostnaderna för hemlöshet p g a vräkning samt kortare institutionsvård. Efter resultatdispositioner och begärd budgetjustering visas ett underskott med 3,0 mnkr.

Inom barn- och ungdomsenheten är kostnaderna höga på grund av SiS-placeringar. Ytterligare fem nya tonårsplaceringar är under utredning vilket kan medföra kostnader om ca 150 tkr per månad vilket är medtaget i prognosen. För att prioritera de mest vårdbehövande minskas det s.k. direktintaget till familjebehandlarna, biståndet blir behovsbedömt.

I det beräknade underskottet ingår också en pågående LVM-utredning samt en inledd LVM-vård inom vuxenenheten för ett antal hemlösa unga personer med gravt missbruk och psykiatrisk problematik vilket kan föranleda höga vårdkostnader. Enheten har dock fått ytterligare lägenheter på Valet och även träningslägenheter från 1 april vilket medför minskade kostnader för boende.

Flyktingmottagande

Kostnaderna för flyktingmottagande visar efter prestationsförändringar ingen avvikelse mot budget.

Stadsmiljöverksamhet och parkinvesteringar

Prognosen visar ett överskott med 0,2 mnkr mot stadsmiljöverksamhetens budget, vilket är oförändrat jämfört med marsprognosen. Överskottet beror på minskade personalkostnader.

Prognosen för kapitalkostnader inom parkinvesteringar visar ett överskott med 0,2 mnkr, vilket beror på ändrat tidplan för aktivering av investeringsprojekt. Prognosen för investeringsutgifter 7,4 mnkr. Nämnden begär budgetjustering inom parkinvesteringsplanen med 0,2 mnkr för ökade parkinvesteringsutgifter genom en fördyring av Sannadalsparken.

Förskola

Prognosen visar ett nettounderskott med 3,7 mnkr före resultatdispositioner och före budgetjustering. Efter resultatdispositioner med 1,3 mnkr redovisas ett nettounderskott med 2,4 mnkr. Prestationsförändringar uppgår till 29,8 mnkr netto varav 3,3 mnkr avser beräknad barnomsorgsgaranti. Nämnden begär budgetjustering med 3,7 mnkr för höga hyror. Efter begärda budgetjusteringar med 3,7 mnkr redovisas ett nettoöverskott med 1,3 mnkr. Omslutningsförändringen med 6,4 mnkr avser tillkommande stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler som totalt uppgår till 25,6 mnkr. Nämnden ansöker om stimulansbidrag med 25,6 mnkr. Resultatenheternas underskott uppgår till 1,3 mnkr som täcks av

resultatfonden. Barnomsorgsgarantin har uppfyllts under perioden.

Äldreomsorg

Prognosen visar ett nettounderskott med 6,3 mnkr före resultatdispositioner och med 6,7 mnkr efter resultatdispositioner. Nämnden begär budgetjustering med 0,5 mnkr i stimulansbidrag för projektering av ombyggnad vid Axelsbergs servicehus, hus 41, till vård- och omsorgsboende. Efter beräknad budgetjustering redovisas ett underskott med 6,2 mnkr. Jämfört med mars förbättras prognosen med 0,9 mnkr före resultatdispositioner. Förklaringen till den förbättrade prognosen är den fortsatta nedåtgående trenden av antalet platser inom vård- och omsorgsboende med heldygnsoomsorg. 5,2 mnkr av underskottet avser beräknade tomgångs- och flyttkostnader för omstrukturering av Axelsbergs servicehus enligt inriktningsärende DNR 574-08-600.

Utförarenheterna beräknas efter vidtagna och planerade åtgärder inte redovisa någon avvikelse mot budget. Beställarenheten visar ett underskott om ca.1 mnkr. Avvikelsen förklaras av att vid årets ingång fanns fler antal placerade än vad som beräknats i verksamhetsplanen 2009. För det första tertialet 2009 registreras dock en minskning av antal placeringar jämfört med december 2008 med 22 platser, från 616 platser i december till 594 platser i april. Beställarenheten fortsätter med restriktiva bedömningar inom ramen för lagstiftningen och stadens riktlinjer.

Stöd och service för personer med funktionsnedsättning

Prognosen före resultatdispositioner och efter prestationsförändringar visar på ett nettounderskott med 4,3 mnkr vilket är samma utfall som i mars. Efter resultatöverföring med 0,8 mnkr redovisas ett underskott med 5,1 mnkr. Nämnden begär budgetjustering med 1,1 mnkr för startbidrag till två nya lägenheter inom gruppboendena i Liljeholmen samt 6 lägenheter i ett nytt serviceboende vid Telefonplan. Efter beräknade budgetjusteringar redovisas ett nettounderskott med 4,0 mnkr.

Det prognostiserade underskottet beror på omstruktureringar på Klubbäckens barn- och ungdomsboende samt fortsatt höga kostnader för personlig assistans genom försäkringskassans restriktiva bedömning av LASS. Prestationsförändringarna visar på en minskning mot budget med 2,5 mnkr. Dock är inte de särskilda redovisningarna medtagna vilket motsvarar 2,2 mnkr, varför endast 0,3 mnkr anges som prestationsförändring.

Kultur- och föreningsverksamhet

Prognosen visar ett överskott med 2,7 mnkr verksamheten för kultur- och fritid, vilket är förbättring 0,2 mnkr jämfört med marsprognosen. Överskottet beror på minskade kostnader för kolloverksamhet, kultur- och föreningsbidrag och fritidsverksamhet samt ökade intäkter för fritidsverksamhet. I kultur- och föreningsverksamheten ingår verksamheter för barn- och ungdom (avdelningen för social omsorg), kolloverksamhet (förskoleavdelningen) samt kultur- och föreningsbidrag (samhällsplaneringsavdelningen). Alla barn som sökt kollo har fått plats, men antalet barn blev färre än beräknat.

Arbetsmarknadsåtgärder

Prognosen för arbetsmarknad visar ett överskott med 0,1 mnkr.

Ekonomiskt bistånd

Prognosen för ekonomiskt bistånd visar ingen avvikelse mot budget. Kostnaderna har minskat i jämförelse med mars, men fortfarande råder stor osäkerhet om kostnaderna ökar under resten av året p.g.a. konjunkturläget.

Övrig verksamhet

Under övrigt verksamheter har medel reserverats för övertalighet och övriga omstruktureringskostnader för lokaler. Prognosen visar ett nettoöverskott med 1,5 mnkr jämfört med budget, vilket är oförändrat jämfört med marsprognosen.

Resultatenheter

Äldreomsorgen

Ett ackumulerat överskott med 0,4 mnkr fördes över från 2008. Resultatdispositioner beräknas till 0,4 mnkr och avser överskott för Trekantens servicehus. Besparingsåtgärder vidtas kontinuerligt för att anpassa verksamheten till rådande intäkter. Resultatöverföring till 2010 beräknas till 0,8 mnkr.

Förskola

Ett ackumulerat överskott med 5,8 mnkr fördes över från 2008. Resultatenheterna beräknar disponera 1,3 mnkr av tidigare års resultat. Underskottet beror i huvudsak på ett planerat nyttjande av resultatfonden. Resultatöverföring till 2010 beräknas till 4,6 mnkr.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Ett ackumulerat överskott med 1,5 mnkr fördes över från 2008. 0,1 mnkr avser överskott från Klubbarens barn- och ungdomsboende som upplöstes som resultatenhet i samband med verksamhetsplan 2009. Överskottet om 0,1 mnkr förs inte över till 2010 utan används för att täcka underskottet vid den avvecklade resultatenheten. Två nya resultatenheter har tillkommit 2009. Resultatöverföringen till 2010 beräknas till 2,2 mnkr.

Individ- och familjeomsorg inkl socialpsykiatri

Ingen resultatfond fördes över från 2008 då någon resultatenhet inte fanns inom verksamhetsområdet. För 2009 finns en resultatenhet inom socialpsykiatri. Resultatöverföringen till 2010 beräknas till 0,2 mnkr.

Investeringar

Under 2009 slutförs upprustning av Johannisdalsparken i Mälarhöjden. Slutbesiktning beräknas ske sent under hösten. Projektet ska rymmas inom tilldelade investeringsmedel som för 2009 är 5,1 mnkr. Programarbetet för upprustningen av Sannadalsparken har både försenats och fördröjats. Ett genomförandebeslut tas upp i stadsdelsnämnden nu i maj. Från 2008 har 0,1 mnkr ombudgeterats till 2009. Programarbetet prognostiseras bli 0,2 mnkr dyrare än tilldelade medel. Förvaltningen föreslår stadsdelsnämnden hemställa om dessa 0,2 mnkr.

För 2009 har Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd 2,0 mnkr i s k nycklade investeringsmedel för investeringar i stadsdelens parker. Som underlag för vilka investeringar som ska genomföras används stadsdelens parkplan. Arbetet pågår med att fastställa vilka åtgärder som görs 2009. I huvudsak kommer nödvändiga åtgärder i parker att genomföras. Se bilaga 1 SLK blanketter.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ej aktuellt.

Betydande projekt som inte är investeringar

Ej aktuellt.

Omslutningsförändringar

Nämnden redovisar omslutningsförändringar med 16,5 mnkr. Se bilaga 1 SLK blankett 1.4.

Budgetjusteringar

Nämnden begär budgetjusteringar med 8,1 mnkr. Dessa avser höga hyror inom förskoleverksamheten med 3,7 mnkr, projekt om minskad sjukfrånvaro med 0,3 mnkr, förebyggande insatser mot hemslöshet med 2,5 mnkr, stimulansbidrag för särskilda boenden för funktionshindrade med 1,1 mnkr samt stimulansbidrag för särskilda boenden för äldre med 0,5 mnkr. Nämnden begär också budgetjustering för ökade investeringsutgifter med 0,2 mnkr avseende fördyringar av Sannadalsparken.

Därutöver ansöker stadsdelsnämnden om stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler med 25,6 mnkr.

Medel för lokaländamål

Redovisning har gjorts på särskilda blanketter i bilaga 1 SLK blanketter

Analys av balansräkning

Görs först i tertialrapport 2.

Övrigt

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

Uppfylls helt

Målet uppfylls helt. Administrationens andel av totalkostnaderna minskar. Även årsmålen om hyreskostnadernas andel av totalkostnaderna samt årsmålet om antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen bedöms uppfyllas under året.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Administrationens andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)			3,5 %	tas fram 2009	2009
Uppfylls helt					

Kommentar: Förvaltningen bedömer att årsmålet kommer att uppfyllas.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN äldreomsorg)			5 %	tas fram 2009	2009
● Uppfylls helt					

Kommentar: Förvaltningen bedömer att årsmålet kommer att uppfyllas.

Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)			2 st	45 st	2009
● Uppfylls helt					

Kommentar: Målet uppfylls helt.

Hyreskostnadens andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN förskola)			16 %	tas fram 2009	2009
● Uppfylls helt					

Kommentar: I tertialrapport 1 bedöms årsmålet kunna uppfyllas under året. En viss osäkerhet finns dock då utbyggnadstakten är svår- bedömd.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna	2008-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

NÄMNDMÅL:

Administrationens andel av de totala kostnaderna ska minska jämfört med 2008

● Uppfylls helt

Administrationens andel av de totala kostnaderna bedöms minska jämfört med år 2008. Årsmålet bedöms uppfyllas under året.

NÄMNDMÅL:

Styrningen och uppföljningen av verksamhet och ekonomi ska vara tydlig

● Uppfylls helt

I revisionskontorets årsrapport 2008 för Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd framgår att styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten var tillräcklig under 2008. Prognoserna över ekonomiskt årsutfall har hållits inom målvärdet för 2008 med god marginal.

Risk- och väsentlighetsanalys utförs av samtliga enheter i samband med verksamhetsplanen. Resultatet utgör underlag för internkontrollplanen. Planen följs upp i samband med årsredovisningen.

Utbildning genomförs minst en gång per år för samtliga enhetschefer och andra nyckelpersoner. Utbildningen omfattar prognosmetodik, kontering, periodisering, internkontroll m.m.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Intern kontroll ska genomföras och dokumenteras inom samtliga enheter.	2009-01-01	2009-12-31	

Kommentar: Ekonomiavdelningen kommer att genomföra granskning av den interna kontrollen inom slumpmässigt utvalda enheter och processer.

Risk- och väsentlighetsanalys ska genomföras av samtliga enheter.	2009-01-01	2009-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Risk- och väsentlighetsanalys har genomförts av enheterna och sammanställts av avdelningarna och förvaltningsledning i samband med framtagandet av verksamhetsplan 2009. Väsentliga och allvarliga risker har tagits med i internkontrollplanen för 2009.

Synpunkter och klagomål

Synpunkter och klagomål ger förvaltningen värdefull kunskap om hur våra verksamheter kan förbättras och utvecklas. De lämnas direkt till respektive enhet för åtgärd. Målet är att hålla god kvalitet. Exempel på synpunkter och klagomål som inkommit under första tertialet 2009 är förändringar vid Axelsbergs servicehus. Förvaltningen har hållit ett möte för boende och anhöriga samt informerat skriftligt. Ett annat exempel är synpunkter om nybyggnation av förskolor som fått tillfälligt bygglov på parkmark. Därutöver inhämtas synpunkter från brukare och medarbetare genom enkätundersökningar.

Övrigt

Bilagor

- Bilaga 1 SLK blankett sdn22
- Bilaga 2 Införandeplan Hägersten-Liljeholmen
- Bilaga 3 Förebyggande Insatser Hemlöshet
- Bilaga 4 Projektplan för minskad sjukfrånvaro